

BÖLÜM 10

KÜLTÜREL BELLEĞİN AKTARILMASI BAĞLAMINDA SİLİVRİ YÖRESİ HALK OYUNLARI MÜZİKLERİ

Mert CANER¹

GİRİŞ

Geçmişte günümüze tarihsel süreç içerisinde Sosyal Bilimler disiplini özelinde “Bellek” kavramı sadece bireysel deneyimlerin zihinsel izleri değil, aynı zamanda içerisinde bulunduğu topluma ait olan yaşam pratikleri aracılığıyla inşa edilen toplumsal bir olgu haline dönüşmüştür. Bu bağlamda “Kültürel Bellek”, kültürel çalışmalar, antropoloji, sosyoloji tarih, halk oyunları ve müzik alanlarında önemli bir kavram olarak öne çıkmaktadır.

Toplumların kimliklerini korumaları, geçmişi anlamlandırmaları ve geleceğe dair vizyon oluşturmaları büyük ölçüde kültürel bellek kavramı üzerinden gerçekleşmektedir. Bir topluma ait olan kültürün en önemli belirteçlerinden biri olan halk oyunları ve müzik kültürü, kültürel belleğin en canlı ve dinamik taşıyıcılarından biridir. Bu bağlamda, kültürel bellek kavramı üzerine inşa edilen bu çalışma içerisinde, Silivri Yöresi Halk oyunlarında icra edilen oyunlara ait müziklerin geçmişten günümüze gelen güncel halleri tespit edilerek oyun müziklerinin notaya alınması ile kültürel belleğin taşınması ve aktarılması işlevinin sürdürülebilir bir hale gelmesi amaçlanmaktadır.

BELLEK KAVRAMI ÜZERİNE

Bir toplumun sahip olduğu; kültürel, tarihi ve bilimsel ürünleri içeren maddi değerlerden, örf, adet, inanç, gelenek, görenek, duygu, düşünce ve davranışları içeren manevi değerlere kadar geniş bir yelpazeye sahip olan kültür kavramının, bellek kavramı ile ilişkilendirilerek kullanılması tarihsel süreç içerisinde, Emile Durkheim ve Maurice Halbwachs’ a kadar uzanmaktadır.

¹ Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Halk Oyunları Doktora Programı, Doktora öğrencisi, canermert22@gmail.com, ORCID iD: 0000-0002-8886-3489

SONUÇ

Toplumların kimliklerini korumaları, geçmişi anlamlandırmaları ve geleceğe dair vizyon oluşturmaları büyük ölçüde kültürel bellek kavramı üzerinden gerçekleşmektedir. Bir topluma ait olan kültürün en önemli belirteçlerinden biri olan halk oyunları ve müzik kültürü, kültürel belleğin en canlı ve dinamik taşıyıcılarından-
dır. Bu bağlamda gerçekleştirilen çalışma sonucunda, Silivri Yöresi halk oyun-
larında icra edilen 30 adet halk oyunları oyun müziği notaya alınmıştır. Notaya
alınan oyun müzikleri ile kültürel belleğin taşınması ve aktarılması işlevi sürdü-
rülebilir bir hale gelerek gelecek nesillere kolayca ulaşabilecekleri bilimsel bir ça-
lışma bırakılmıştır.

KAYNAKLAR

- Assmann, J. (2001). *Kültürel bellek, eski yüksek kültürlerde yazı, hatırlama ve politik kimlik*, Ayşe Tekin (Çev.), İstanbul: Ayrıntı Yayınları
- Creswell, J. W. (2014). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* (4th ed.). Sage Publications.
- Denzin, N. K., & Lincoln, Y. S. (2011). *The SAGE handbook of qualitative research* (4th ed.). Sage Publications.
- Halbwachs, M. (1992). *On collective memory*. Lewis A. Coser (Ed.). London: The University of Chicago Press: London.
- Murtezaoglu, S. (2012). Kültürel belleğin ritüel yoluyla kuruluşu, *Motif Akademi Halkbilimi Dergisi*, 5(9), 344 - 350,
- Nora, P. (2006). *Hafıza mekânları*, (Çev. M. E. Özcan). Ankara: Dost Kitabevi Yayınları.
- Patton, M. Q. (2002). *Qualitative research and evaluation methods* (3rd ed.). Sage Publications.